

INSTRUKCJA KOMISARZA CYWILNEGO

przy Dowództwie Obrony Warszawy z dnia 17 września 1939 r.

w sprawie grzebania osób cywilnych poległych na skutek działań wojennych

W razie wypadków śmierci wśród ludności cywilnej na terenie m. st. Warszawy z powodu działań wojennych należy:

1) uczynić wszelkie możliwe kroki, aby ustalić tożsamość poległych. W tym celu przede wszystkim stwierdzić, czy nie mają przy sobie legitymacji lub dowodu. W razie braku dowodu należy – w miarę możliwości – ustalić tożsamość przy udziale służby OPL, mieszkańców domu itp.

2) Pieniądze i wartościowe przedmioty oraz dokumenty znajdujące się przy zmarłym należy zabrać i oddać najbliższej rodzinie, a w razie jej braku lub niemożności ustalenia – składać w najbliższych Komisariatach lub Straży Obywatelskiej ze wskazaniem okoliczności. Komisariaty Straży Obywatelskiej będą składały gotówkę i przedmioty wartościowe do KKO do depozytu.

3) O każdym wypadku śmierci należy zawiadomić w miarę możliwości obecną w Warszawie rodzinę oraz zameldować w najbliższym Komisariacie Straży Obywatelskiej.

4) Komisariat Straży Obywatelskiej powinien stwierdzić zgon i w miarę możliwości dopilnować sporządzenia dla zmarłych wyznań chrześcijańskich aktu śmierci we właściwej parafii. Dla zmarłych wyznań niechrześcijańskich same Komisariaty Straży Obywatelskiej powinny akt śmierci sporządzić; dla sporządzenia tych aktów należy założyć osobną książkę.

5) Komisariaty Straży Obywatelskiej powinny prowadzić stale i dokładnie wykaz osób, które poległy, ze wskazaniem okoliczności śmierci oraz pieniędzy, przedmiotów wartościowych i dokumentów znalezionych przy poległych, a zdeponowanych w Komisariatach.

6) Celem ułatwienia udzielania informacji, Komisariaty zachowują jeden egzemplarz w swym biurze, a drugi przesyłają do Wydziału Ewidencji Ludności przy Zarządzie Miejskim m. st. Warszawy (Ratusz, Senatorska 14).

7) Parafie powinny bezpłatnie sporządzić akty śmierci poległych.

8) W razie konieczności grzebania poległych nie na cmentarzu, a w mieście, grzebanie winno być dokonywane, w miarę możliwości, w miejscach wskazanych w załączonym wykazie. Ciała winny być grzebane na głębokości co najmniej 2 metrów. Po zakopaniu dołu należy usypać nad nim mogiłę około metra. W szpitalach, gdy wskutek okoliczności pogrzebanie nastąpi w innym miejscu niż wskazane w wykazie – należy, w miarę możliwości, miejsce pogrzebania odznaczyć. W miarę możliwości do zwłok należy przymocować trwałą tabliczkę (najlepiej blaszaną) z napisem wskazującym imię, nazwisko i datę śmierci grzebanego.

(-) St. Starzyński
major rez.
Komisarz Cywilny
przy Dowództwie Obrony Warszawy